

[Henry Christensen.]

mulighederne derfor også meget mindre, end det ville have været tilfældet under normale forhold. Dette har atter bevirket, at der indenfor forskellige fagområder nødvendigvis måtte blive langt færre arbejdere uddannet end ellers. I de sidste år, da der har været sat så betydelige kræfter ind for at genskabe normale forhold og udfylde de huller, der igennem krigsårene og efter krigsårene er opstået, er mangel på faglært arbejdskraft på en hel del områder blevet åbenbar. Denne mangel har eksisteret på samme tidspunkt, som der har været en til tider endda betydelig arbejdsløshed blandt de ufaglærte arbejdere. Særlig let har man kunnet iagttage den her skildrede stilling indenfor en stor del af boligbyggeriet, hvor alle og enhver nu er klar over, at flaskehalsen i denne så samfundsvigtige produktion i disse år netop er opstået ved manglen på et tilstrækkeligt antal faglærte arbejdere. Det kan derfor ikke være rigtigt, at vi fortsat skal have en tilstand, hvor vi, samtidig med at vi har arbejdsløshed blandt de ufaglærte, har mangel på faglært arbejdskraft indenfor en række områder og derfor får produceret mindre af de nødvendige ting.

Overfor denne situation har vi fundet det nødvendigt at rejse problemet om at få taget ufaglært arbejdskraft ind til oplæring på de områder, hvor der er mangel på arbejdskraft, og det er for at bane vej for en sådan udvikling, at det foreliggende lovforslag fra vor side er fremsat.

Når ufaglært arbejdskraft skal tages ind til oplæring på fagområder, er vi ganske klar over, at dette rejser en række forskellige problemer, og vi har forsøgt i lovforslagets § 2 at berøre og angive, hvad det er for problemer. Det vil til eksempel være nødvendigt at fastsætte en timeløn i oplæringstiden, og da det jo her drejer sig om oplæring af voksne arbejdere, der ofte vil være familieforsørgere, må en sådan timeløn være så høj, at en familie kan leve af den, også i oplæringstiden. Der må samtidig være fastsat bestemmelser om, hvorledes man skal overgå til aflønning efter de regler, der iøvrigt er gældende for de faglærte arbejdere, således at en sådan overgang kan ske så hurtigt som muligt og på et tidspunkt, da en overgang til aflønning efter de nor-

male regler vil bevirke, at den pågældende arbejder derved ikke går ned i løn i sammenligning med, hvad han fik i den tid, da han var under oplæring til den i begyndelsen fastsatte timeløn. Der må træffes bestemmelser også om en række andre problemer i oplæringstiden, og jeg henviser til selve lovforslaget og til de bestemmelser, der er knyttet til det.

Jeg vil gerne føje til, at gennemførelse af aftale om oplæring af ufaglærte i overensstemmelse med de principper, der er nedfældet i lovforslaget, ikke er uprøvet, ikke noget, som man står helt uforberedt overfor. Indenfor enkelte fagområder har arbejderne og arbejdsgiverne selv fundet frem til at løse problemet og træffe alle de fornødne foranstaltninger, der må være truffet aftale om. Jeg vil understrege, at forslagsstillerne har intet højere ønske, end at parterne selv må finde frem til en løsning af de problemer, der står i forbindelse hermed. Der er i virkeligheden ingen andre end parterne, der er bedre i stand til at fastsætte de enkelte forhold og vilkår, og forslaget indeholder derfor igennem hele sin opbygning en så kraftig opfordring til parterne, som tænkes kan, til selv at søge en løsning, og der er fastsat en frist til 1. maj 1954, inden lovforslagets bestemmelser, hvis de gennemføres, træder i kraft. På den anden side er der i disse år en så stor samfundsmæssig interesse i, at det foreliggende problem løses, og at det løses snarest muligt. Samfundet og samfundets repræsentanter kan ikke med rimelighed lade en udvikling fortsætte, hvor livsvigtig produktion ikke bliver skabt, fordi de omhandlede problemer forbliver uløste. Vi kan derfor ikke forsvare, at vi af denne grund skal vente en hel del flere år end nødvendigt med boligmanglens afhjælpning og med for alvor at kunne komme i gang med saneringen, og jo længere dette varer, jo længere varer det også, inden vi kan genskabe normale finansieringsforhold og normale forhold, for så vidt angår huslejereglerne. Derfor er det nødvendigt, at lovgivningsmagten også sikrer en løsning på de områder, hvor der ikke er den fornødne vilje eller interesse hos parterne til selv at klare opgaven. Lovforslaget siger, at på de områder, hvor parterne ikke inden den anførte frist selv løser opgaven, kan et nævn, der i sin opbygning ganske svarer til det nævn, vi på arbejdsmarkedets